

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hí-
retések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Az összbirodalom életföltétele.

Pécs, 1901. október 22.

Mindig azt állítottuk, hogy nem egyéb üres frázisnál az a kormányparti részről folyton hangoztatott érvelés, mintha a vámközösséget Ausztriával a mi gazdasági érdekeink tennék szükségessé, mert a gazdasági közösségnek nem gazdasági szempontok, hanem politikai tekintetek képezik az alapját. A bécsi udvar Magyarország gazdasági önállóságát érvényesíteni azért nem engedi, mert ez ellenkeznék az ott még mindig dédelgetett összbirodalmi eszmével.

Akinek ez iránt még kételyei lehetnek, annak szeméit is kinyithatták az osztrák miniszterelnöknek a Reichsrath új ülészakának első ülésén elmondott kijelentései. Erőteljesen hangsúlyozta Körber ur. hogy a gazdasági kérdésekben az egész birodalom érdekeinek kell előtérben állniok és a legközelebbi idő kereskedelmi kötései-
ben első sorban az egész monarchia egységes érdekeinek kell majd érvényre jutniok.

Teljes ridegségében nyilatkozik meg ezekben az összbirodalom eszméje, a mely nem ismer a közös uralkodó alatt két egymástól különálló államot, hanem csak egy egész birodalmat, a melynek mi csak egyik fele vagyunk. Az egész monarchiának pedig egységes érdeke, hogy egységes legyen a vámterülete, mert ez felel meg csak a birodalom egységes voltának és csak így maradhat meg a törvénykönyvbe eltemetett üres fikciónak a magyar királyságnak külön állami egyedisége.

Ennek a birodalmi egységnek kell alárendelnünk gazdasági érdekeinket, és kell megmaradnunk abban a természetellenes gazdasági szövetségben, amely elernyeszti minden erőnket és idegen érdekek zsákmányává teszi hazánkat. Mert Körber ur kijelentése szerint „életföltétele az az egész birodalomnak, hogy mindegyik fele tudja és elismerje, hogy számára a másik rész a legközelebbi és legmegbízhatóbb piac és hogy termékeivel a monarchia határain tulsikerrel csak akkor nyomulhat ki, ha a monarchián belül megszűnik a szűkkeblű rivalitás.

Összbirodalmi életföltétel tehát, hogy egyik fele a másik résznek föltétlenül megbízható piaca maradjon. Vagyis Magyarországnak mindenkorra le kell mon-

dania arról, hogy iparos állammá alakuljon át, mert ez veszélyezteti azt az alapföltételt, hogy Ausztria iparának biztos piaca legyünk. Nekünk meg kell maradnunk nyerstermelő gyarmatnak, a mely ellátja földtermékekkel az iparos Ausztriát, mert arra nem is gondolhatunk, hogy termékeinkkel a monarchia határain tul sikerrel nyomulhassunk ki, ha az iparos Ausztriával hazai ipar teremtése által rivalizálunk.

És e részben kemény leckét kapott a magyar kormány Körber urtól, a kinek szemében a magyar iparpártolási akció olyan egyoldalú, a másik fél érdekeit befolyásoló eljárás, a mely a szerződés végrehajtásánál észrevehetővé vált hézagok felhasználásával a szerződés szellemén követ el erőszakot. S valóban, ha áll az, hogy a gazdasági közösség alapföltétele az, miszerint terményeinknek kölcsönösen biztosítsuk egymás fogyasztó piacait, akkor nem vehetjük rossz néven Körber urtól a fentebbi nyilatkozatot.

Mert az nem járja, hogy kormányunk folyton hangoztassa, miszerint a vámközösség biztosítja a mi mezőgazdasági terményeink számára az osztrák piacot, de viszont ugyanebben a vámszövetségben arra törekszik, hogy az osztrák ipari termékeket kiszorítsa a magyar piacról.

Ez kétszinű játék, a mely arra van alapítva, hogy egyformán téveszsze meg az osztrák népeket és a magyar nemzetet. Mert először is nem igaz, hogy a vámszövetség biztosítja a magyar nyersterményeknek az osztrák piacot; hisz az osztrák érdekekben kötött kereskedelmi szerződések folytán a Balkánállamok, Oroszország, Olaszország sikeresen versenyeznek nemcsak Ausztriában, de még minálunk is a mi mezőgazdasági terményeinkkel; viszont pedig ami iparpártolási akciónk alig képes számbavehető eredményeket fölmutatni, mert a közös vámterületen forgalomba kerülő cikkek eredete ellenőrizhető alig lévén, hazai gyártmány címén többnyire osztrák iparcikkeket szállítanak élelmes vállalkozóink.

Tanusítson tehát a magyar kormány feltétlen lojalitást, mint azt Körber ur kívánja és vagy mondjon le abbéli szándékáról, hogy hazai ipar fejlesztésével kiszorítja az osztrák ipart Magyarországból, vagy hagyjon föl azzal a frázissal, hogy a

vámközösségben terményeink számára különösen kell biztosítanunk egymás piacait.

Az előbbi Magyarország gazdasági közvéleménye — hála Istennek — már nem engedi meg, nincs hát más hátra, mint az utóbbiból levonni a konzekvenciát és áttérni az önálló gazdasági berendezésre, a mely egyedül teszi lehetővé az iparnak kifejlesztését anélkül, hogy az osztrákok az illojalitás vádját vágassák szemünkbe.

* A dárdai kerületből következő levél közlésére kértek föl bennünket:

Az óriási etetés, itatás, napi és fuvardij adása címen való vesztegetés, a mi a dárdai képviselő választáskor Kis Emil érdekében történt, minden jóérzésű ellenzéki embert felháborított. Bár ezt hírlapilag nem volt célom közzétenni; mégis a „Pécsi Napló“ egyik cikkének elolvasása után nem állhatom meg, hogy a cikkírónak a választás eredményére vonatkozó kifejezésére ne reflektáljak. Azt mondja a „Pécsi Napló“: „És a mikor Kis E. drt üdvözljük a baranyavármegyei orsz. gyűlési képviselők sorában, lehetetlen elfojtani a fölött érzett meglegedésünket, hogy a vármegye választóközönségének tulnyomó többsége az általunk is képviselt szabadelvűpárt mellett tett hitvallomást. A vármegyében megerősödött a szabadelvűpárt, mely tért hódított Baranyában, jelétül annak, hogy a vármegye lakossága átérzi a szabadelvű eszmék fölényét, stb.“ És épen a dárdai választás után nem fejtja el meglegedését a cikkíró; épen ennek megtörténte után hangoztatja, hogy a lakosság átérzi a szabadelvű eszmék fölényét! No hát ezeket, azt hiszem, csak olyanoknak írja, a kik itt a szabadelvű eszmék mellett adták le szavazatukat! Azoknak némi lelkiismeret furdalás lecsendesítése céljából szükségük van ilyen kifejezésekre.

Mert hát a dolog itt így áll: Van e választókerületben 700 egynehány tiszta magyar választó polgár; a többi mintegy 1300 mind sokac, szerb és német. Hát ezeknek a sokac, szerb és csekély kivétellel valamenyi németnek még sok tanulásra volna szükségük, hogy megértsék a szabadelvű eszmék fölényét! Hanem azt a fölényt, illetve előnyt már régtől fogva ismerik, hogy ott jól fizetnek, ott nagyon méltányolják az evés és ivásra való hajlandóságot. Az a 700 tiszta magyar választó polgár megmarad folyton a függetlenségi zászló mellett; nem kell neki se evésre, se ivásra, se napi fuvardijra semmi; fenyegetések el nem tántorítják. Hát vajjon melyik rész érzi át a szabadelvű eszmék fölényét? Persze a „Pécsi Napló“ szerint azok a lelkes polgárok, a kik a legnagyobb mohósággal fogadják el a napi és fuvardiját; a kik már otthon jól tele szedik magukat potyával, s

Értesítés!!

Nagyszámu igen tisztelt vevőim gyakran hangoztatott kívánságának engedve Pécsen, Siklósi-országut 44. sz. a, a „Mátyás Király“ átellenében nagy választéku

BUTOR-raktárt

rendeztem be. — Raktáron tartok állandóan mindennemű, főleg honi gyártmányu fa, vas és kárpitozott butcokat a legolcsóbb — nagybani — eredeti gyári áron.

Kiváló tisztelettel

FRIEDMANN KÁROLY.

ugy mennek, leszavazni arra, a kinek nevét jól a szájukba rágták; mert hogy elvükről tennének hitvallomást, arról szó sincs.

Nagy bátorságának kell lenni annak, a ki el akarja még a józan gondolkodásu emberrel is hitetni, hogy azok az oly módon megvásárolt választók átérzik a szabadelvü eszmék fölényét. Különbben még sokszor kifejezheti megalégedését a „Pécsi Napló“, mert míg napi és fuvardíj címen, meg más ügyesen kigondolt vesztegetésekkel szabad lesz korteskedni, addig a dárdai választókerületben mindig a szabadelvü eszmékért lelkesülő s azok fölényét átható polgárok fognak képviselőt küldeni az országgyűlésbe. Ha a „Pécsi Napló“ gúnyolódni akart az említett kifejezéssel — megjárja; de hogy az emberek józanabb részével is el akarja azt hitetni, mégis csak tulságos merészség!

Egy Kossuth-párti választó polgár.

Városi közgyűlés.

(Második nap.)

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. okt. 22.

Ma folytatta a városi közgyűlés a jövőévi költségvetés tárgyalását. A bevételek tizedik tételénél, a balokányi korcsmaház bérleténél kezdtek ma a tárgyalást s az összes bevételi tételeket letárgyalván, a bevételeket a jövőévre 1.350.910 koronában irányozták elő. A kiadásokból az első tételt, a tisztviselők fizetését tárgyalták le s így még hatvan tétel és a különböző alapok tárgyalása van hátra.

Az érdeklődés ma is nagy volt a városatyák között. Nagyon sok felszólalás, sok megszívlelni való tanács hangzott el s a polgármester mindenre azt felelte:

— Majd tanulmányozni fogjuk!

Hogy ez az ígéret mikor ölt testet, az más kérdés. Nem valami nagy bizalmat nyújt hozzá az a kellemetlen incidens sem, hogy a polgármester *Cirják Ignác*-tól, a ki a bányák megvizsgálásánál és a Tettye vizének elveszésére, nézve ez ígérettel nem akarta beérni, hanem indítványa mellett zárszóval akart élni — meg akarta vonni a szót, elfeledvén, hogy ez az elnöklő főispán kötelessége, a ki különben nyomban fel is világosította erről a polgármestert. A közgyűlést félegykor a főispán

felfüggesztvén, folytatását holnap (szerda) 9 órára tűzte ki.

*

A pont kilenc órakor báró *Fejérváry Imre* dr. főispán elnöklete alatt megnyílt közgyűlésen elsősorban a tegnapi közgyűlés jegyzőkönyvét olvasták fel, melyet a főispán hitelesítettnek jelentvén ki, a közgyűlés folytatta a jövőévi városi költségvetés részletes tárgyalását a bevételek tizedik tételénél, hol tegnap elhagyták.

A szénbányabérletekkel kezdődött el

a bevételek

mai részletes tárgyalása. *Czirják Ignác* a lámpási szénbányákra vonatkozólag sürgette a szakvélemény beadását, mert azt hiszi, hogy az ügy elaludt.

Majorossy Imre polgármester szerint nem aludt el a lámpási bánya ügye. Annál is inkább, mert a lámpa égni szokott. (Egy hang: Az olaj; de nem a lámpa!) A lámpási bánya, sajnos, szintén ég. Elhamarkodott lépésnek tartaná külön bizottság kiküldését. Várjuk be a szakértői véleményt.

Záray Károly dr. már itt jelzi, hogy fel fog szólalni a tűzifa kiadási tételeinél egyes ingyen faadományok tárgyában.

Az erdei jövedelem tételénél a feldolgozott faáru eladásánál *Weiler Nep. János* kérde, miért áll fenn még a régi Koch-féle szerződés erre nézve? S miért adják oly olcsón a feldolgozott fát. *Majorossy Imre* polgármester feleli, hogy a fa nem oly nagyon olcsó s új szerződés kötött, mely ma is érvényben van.

Záray Károly dr., a szőlőkarókról beszél, hogy áruk nem áll arányban értékükkel. Kivitelük sem célszerű. Páratlan drága a szőlőkaró; ezre 35 forint. Ilyen drága nincs az egész országban. *Majorossy Imre* szerint a mi erdei szőlőkaróink a legjobbak és a szőlősgazdák meg is adják ez árt érték, mert tudják, hogy a legjobbat kapják e téren. És az erdőgazdaság is ezt követeli, hogy minél több karót állítsanak elő szálfából és tölgyből.

Mutnyánszky Béla itt ajánlja figyelembe a pénzügyi bizottság javaslatát az erdők értékesítésére nézve. *Majorossy* feleli, hogy épen a Tanács is azt javasolja, hogy a faeladás, illetve az erdőtermés lábón való eladási ügye tanulmányoztassék. *Krisztián József* rövid felszólalása után a tételt a közgyűlés a Tanács

javaslatával elfogadta s elrendelte az *István, Mátyás és Lámpási bányák* szakértői megvizsgálását az üzem tovább folytathatása, vagy, elhagyása tárgyában.

A kőbányák bérleténél a krumpli-völgyi kőbánya beszüntetését *Cirják Ignác* ellenzi. Itt is elvesztünk így 1440 kor. jövedelmet. *Majorossy Imre* polgármester kéri a Tanácsnak e tárgyban tett javaslatát elfogadni. Mert a Kardos-ut sok áldozatba került; ép úgy a kaposvári-utca aszfaltja is s ezeket a kőszállító fuvarosok rongálván, több kárunk, mint hasznunk van a bérbeadásból. A többi városi kőbánya ugyanis megmarad. A zobáki kőbánya nyitását is elejtendőnek tartja, mert a zobáki kő nem felel meg a célnak.

Papp József pártolja *Cirják* indítványát. Mert precedens lesz a dologból s végre minden szőlőüti birtokosok tiltakoznak majd a kőszállítás ellen. *Majorossy Imre* polgármester gazdasági szempontból kívánja a beszüntetést; mert erre a bérletre ráfizetünk. Az ottani ut azért fenn lesz tartva.

A tételt ezek után elfogadta a közgyűlés, elhatározván a krumpli-völgyi bányabérlet beszüntetését.

A gyümölcsöző tőkék és alapítványok tételénél *Záray Károly* dr. szólal fel. Vannak atyafiságos érdekes csoportok, melyek ósdi felfogása okozza, hogy a város tőkét pénzintézetekbe helyezi el s onnan kegyelmi kamatokat kap. A külföldön a legjobb adós az állam; ott mindenki állampapírokba fekteti pénzét. Ugy hiszi, hogy ha a magyar állam megbuknék, még az a nagyon erősnek hirdetett Pécsi Takarékpénztár se állhatna fenn tovább. A városi alapok pénzét beteszik a takarékpénztárba. És ez vesz érte állampapírokat; nekünk ad 4% kamatot, a többit ő maga vágja zsebre. Vagy fektesse a város az alapok pénzét állampapírokba; vagy vegyen maga kölcsön ez alapoktól. Ez is jobb üzlet, mint a pénzintézeti gyümölcsöztetés, vagy kölcsönvétel. *Majorossy Imre* polgármester figyelmezteti a felszólalót, hogy az alapokból kölcsönök felvételét a kormány beszüntette. Az állampapírok hullámanak s veszíthetnek értékükből. A takarékpénztár a legelőnyösebben bánik el a várossal. Magánosoknak is adtak a filokszera előtt kölcsönt; de bizony sok pénze odaveszett a városnak. Különbben tanulmányozni fogja a kérdést.

Záray Károly dr. figyelmébe ajánlja a

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A kis albiróné bérlete.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Írta: **Gerzsan.**

A kis albiróné az én kis feleségem, következőleg én albiró és férj, de egyszersmind papa is. A »papa« címet két kis gyermekfő által nyertem; a »férj«-et az anyakönyvvezető ruházta rám; az »albiró«-t pedig a ledrúkkolt birói vizsga. Kis feleségemnek az »albiróné« mellett még egy titulusa van: »bérlnő!« Ide lévén kinevezve egy szép alföldi falucskába, pereputtyostól partra is szállottunk. Kis feleségem az első kitörések: sirás, válóperrel való fenyegetések után, mégis csak beleszügyodott a falusi életbe. De lassankint meg is szerette. Egy sétánk alkalmával, mikor bejártuk az egész határt, megáll az én kis feleségem egy jókora földdarab szélén. Kis lábacskaival nagyot dobbantva így szól:

— Géza, ezt a földet nekem ki fogja bérelni!

Én, a férj, mint ilyen esetekben szokás, józan érvekkel igyekeztem erről lebeszélni. De hasztalan! Mindez hajótörést szenvedett megdönthetetlen elhatározásával szemben. Hiába! ha az asszony valamit a fejébe vesz, akkor ha török, ha szakad! . . . Kibéreltem a földet 8 forintért — két óra járásnyira.

Megkezdődött a gazdálkodás. Hetenkint kétszer korcsmában kellett étkezniem, mert feleségem egész házi-népével kivonult birtokára, hogy felkapáltassa s bevesse. Hivatal után, estefelé én is kifeszítettem paraplomat az égető napsugarak ellen s földbirtokomra utaztam, hol feleségem önelégülten sétált végig a már megművelt vetemény-ágyak között.

Igy tartott ez egy álló hónapig. Ezalatt otthon a házi-rend felbomlott, feleségem engem elhanyagolt, minden gondját a »bérlet« kötötte le. Csodálatos! Még a divatlapjait sem olvastam már. Pedig azelőtt, ha havonként kétszer beköszöntöttek a kedves látogatók, feleségemmel beszélni sem lehetett. Folyton csak őket lapozta. Ilyen lesz a nyári »piké« ruhám; de a télit már »kosztüm«-nek csináltatom. Jaj! de szép ez a dupla alj! — És hasonló örömteljes kitörések!

Most pedig feléje sem néz kedvenc lapjainak, hanem az én lapomat, a »Magyarország«-ot bujja. Minden figyelmét a »Közgazdaság« köti le, azt tanulmányozza, mintha legalább is földmivélségi miniszter akarna lenni. De már ez sem elégíti ki. Meg kellett hozatnom a »Gazdasági Lapok«-at s most azokat tanulmányozza. Vacsora után pedig vitatkoznom kell vele »hazai mezőgazdasági életünk hanyatlásának okai« felett. Éjjelig el-tart a vita, a mikor már az én álmos szemem leragadnak.

— Géza! nem a kisbirtokosok mezőgazdaságunk felvirágoztatói? — mi? —

Mély csend . . . Hisz' maga alszik; nem is figyel szavaimra! Ez mégis szemtelenség!

Hiába bizonyítom, hogy nem alszom, hanem figyelek; »menjen aludni«, hangzik az itélet s én — visszavonulok.

Végre kis feleségem is nyugalomra tér, de nekem nyugtom még ekkor sincs. Már szunnyadok, de egyszerre felriaszt:

— Nem gondolja, hogy a krumplit be kellene holnap kapálni?

— De igen, — sőt föltétlenül! — S én szendergek tovább! . . .

Eközben telt az idő. A bab, tök, krumpli, kukorica, paskanád, sárgarépa kibujt, elvirágozott, be lett kapálva s az én kis feleségem várja a szedést.

— Jaj Istenem! csak jég ne legyen! — fohászodik néha, mikor egy kis felhőfoslány uszált az égen, mint a dióhéj a kék tengerben. Azonban derős idő van, két hét óta nem esett az eső. Siránkozik is egész nap a kis Mucusom:

— Kiszárad az egész termésem! — s én kénytelen vagyok két napig böjtölni az eső kedvéért. De végre, mintha az Isten is megszánta volna már szenvedéseimért a szegény férjet, — zuhog az eső.

Végre beköszöntött a szedés ideje. Két napig künn laktunk birtokunkon. A gyermekek folyton nyafogtak; én unalomból tőkökkel kugliztam a kukoricaszárakra; Mucus pedig szedte kötényébe a babot, krumplit, stbit fáradhatatlanul. — Temérdek termett, pedig

polgármesternek, hogy másra is lehet kölcsön adni, nemcsak filokszerás szőlőre. Az állampapíroknál pedig erősebb értéket nem ismer. *Majorossy Imre* feleli, hogy az alapok vagyonának egyrésze ugys állampapírban van letéve. Ujabbán a községi kötvények kibocsátását tanulmányozzák Budapest mintájára.

Ekkor a *főispán* feltette *Záray Károly* dr. indítványát szavazásra, melyre azonban csak két szavazat esett s így a tanácsi javaslat változatlanul elfogadtatott.

A kövezetvám-szedés tételénél *Cirják Ignác* rámutat, hogy a jövedelem kevesbedett. Ez azért van, mert sok a kedvezmény és a forgalom csökkent. Indítványozza, hogy a kövezetvám-szedés bérbe adassék.

Ez azonban mindenfelül ellenmondással találkozott s a tétel változatlanul elfogadtatott.

A vasuti kövezetvám tételénél *Záray Károly* dr. kérde, van-e a városnak ingerenciája a vasuti kövezetvámra? Gyakorol-e ellenőrzést, vagy kénytelen elfogadni azt az összeget a vasuttól, a mit kap?

Majorossy Imre polgármester szerint a havi kimutatásokat beküldi a vasut s azok számvevőileg felülvizsgálatnak. Azonban sok a vasut által szedett kezelési költség s épen ezért javasolja, hogy ennek rendezése végett irjanak fel a kereskedelmi miniszterhez s kérjék a 10% kezelési költség leszállítását, a mit a közgyűlés elfogadván, a tételt is változatlanul elfogadta.

A vízvezeték tételénél hosszas vita és egész csomó felszólalás volt. *Cirják Ignác* szerint a víz elfolyik a bányákba, ezért kéri okvetlenül a Tettye és a bányák szakértői megvizsgálását. *Weiler Nep. János* szerint a közvágóhidon naponként ezer hektoliter víz is elfogy. Ide kutat kell furatni. *Záray Károly* kikér a vízvezetési felügyelők zaklatásai ellen kiket a nép elkeseredésében „vizi borjuk”-nak hív.

Ezekre a felszólalásokra *Vaszary Gyula* főkapitány röviden; *Rauch János* főmérnök hosszabban válaszolt s a Tettye szeszélyességét bizonyította. Mig a közvágóhid nem volt, akkor hová folyt el a víz?

— A pincékbe! volt a válasz, mely ironikus nevetést keltett.

Horváth Antal óhajtja a szükséges kutat rögtöni felállítását. Tiltakozik a „vizi borju” elnevezés ellen. A mire *főispán* meg-

jegyzi, hogy ez *Záray*tól nem egészen sikerült élc volt. *Záray Károly* dr. személyes kérdésben kimagyarázván magát, a hadapródiskolai vizgyűjtőről szól, mely sok vizet felemészt. A *főispán* szerint a város kötelezte magát a hadapródiskolának vízzel leendő ellátására; ez alól tehát kibujni most már nem lehet. *Littke József* szerint a tárgy ki van merítve. Fogadják el a javaslatot.

Krasznay Miklós dr. rámutatott arra, hogy esőzések alkalmával a Tettye völgyeiben nem marad meg a víz. Az utak lehozzák mind a városba. Mintha ez utak épen arra készültek volna, hogy a Tettyét a víztől megfoszsszák. Ajánlja e kérdés tanulmányozását. *Fekete Mihály* szerint a külön vizsgáló bizottság kiküldése a Tettye vízkérdésében nem szükséges. Várjuk be a szakértő véleményét. *Mutnyánszky Béla* kérde, mi történt a város körüli források vizének foglalása ügyében? — *Majorossy Imre* polgármester feleli, hogy most folynak a vízjogi tárgyalások. Ezzel a tárgy csakugyan kimerült s a közgyűlés türelme is elfogyott, úgy, hogy *Cirják Ignác* újabb felszólalását már meg se hallgatták.

A vízmű-jövedelem tételét a közgyűlés elfogadta, valamint a többi ezután következő tégeket is.

A legközelebbi felszólalás a balokányi fürdő utáni bérletnél történt, a midőn a közgyűlés a tételt elfogadta kapcsolatban *Horváth Antal* bizottsági tag ama indítványával, miszerint a város a balokányi tó mögött levő területet, melyen a városi ártézi kut furva van s jelenleg magántulajdon, vásárolja meg.

A halottszállítási díjak tételénél *Cirják Ignác* bizottsági tag szólalt fel, ama indítványát azonban, hogy halottszállításhoz a temetkezési intézetek, bizonyos bérösszegek fejében, a város lovait vegyék bérbe, elvetették s a tételt változatlanul elfogadták.

Az állategészségügyi és egyéb birságok tételénél *Záray Károly* dr. bizottsági tag szólalt fel, ki tekintettel arra, hogy a törvény rendelkezései szerint az állategészségügyi birságok fele az államot illeti, e tétel címét megváltoztatni indítványozza, minek folytán a közgyűlés a költségvetés eme tételének címét pusztán birságok-ra változtatta.

A beiratkozási és tandíjak tételénél szintén *Záray Károly* dr. szólalt fel. Szerinte a vidékről a pécsi iparostanonc iskolába be-

iratkozó növendékektől, — mint ez más városokban is divat — kétszeres, vagy legalább is a jelenleginél magasabb tandíjakat kellene szedni.

Majorossy Imre véleménye szerint a tandíjak emelése, bár anyagi hasznot is hajtana a városnak, tekintélyes erkölcsi károkat okozna, mert ha már városunkban iparosokat akarunk nevelni, nem szabad iskoláinkat hasonló ki-kötményekkel a megye ifjusága elől elzárni.

A tételt a közgyűlés változatlanul elfogadta.

Hosszabb vitát provokált a költségvetés „Különbféle jövedelmek” című tétéle, melynél elsőnek *Littke József* bizottsági tag szólalt fel, ki a tétel részletezésének a bálícsi víz után járó 20 és 2 koronás teteleit homályosaknak találta. Ezeket az elenyészően csekély összegeket a *Hirschfeld-féle* sörgyár fizeti a városnak a bálícsi forrás vizének használatáért. Neki, mint a kereskedelmi és iparkamara elnökének, nem lehet célja egy a város területén levő ipartelep érdekeivel magát ellentétbe helyezni, ott a hol azonban, — mint a jelen esében is — a város érdeke kívánja, kénytelen a várost a történő vizpazarlásra figyelmeztetni, miért is indítványozza, hogy a város kellőleg ellenőrizze, miszerint ez a gyártelep is mindenkor csak a megengedett mennyiségű vizet használja és ne forduljon elő a jövőben az, minek a felszólaló is már nem egyszer szemtanuja volt, hogy a sörgyár elől hordókban szállítják el a vizet, az ég tudja hova, mig a város többi adófizető polgára e mellett vízhiányt szenved.

A polgármester és a főmérnök felvilágosítása és *Horváth Antal* bizottsági tag hozzászólása után a tételt elfogadták.

A bevételi rovat végösszegének megállapításánál *Deutsch Kornél* főszámvevő bejelentette, hogy a tegnapi közgyűlésnek határozata folytán, a házbérek és trágyajövedelmek tetelei szaporodván, a költségvetés bevételi rovatának végösszege is összesen 2498 koronával szaporodott.

Ezt a közgyűlés tudomásul vevén, következő

a kiadások

részletes tárgyalása, melynél mindjárt az első pont hosszabb vitát provokált.

Mindenek előtt a közgyűlés a tisztvisel-

mennyit fogyasztottunk már el a nyári szezon alatt. Jól is laktam már a sok zöldeggel!

— Lásd, mily jövedelmet hoz egy ilyen kis bérlet. Megterem mindent, a mi a háztartáshoz szükséges, sőt még a fölösleget el is fogjuk adni.

— Egész kincses banya! — s kegyesen beleegyeztem, hogy a kilátásba helyezett jövedelem *Mucus* gombostü-pénze legyen.

A termést egy kocsira felraktuk, sőt még a gyerekdajka is felfért a gyermekekkel. *Mucus* meg én a kocsi után ballagtunk, ha netalán egy tök megunná a kocsizást és a földre kíváncskoznék.

De szenvedéseim a betakarítással sem értek véget. — Most jött annak értékesítése, mivel *Rózi*, ki szakácsné, mosogató eány és szobacica egy személyben, lett megbizva. De itt már egy nagy lélekzetet veszek, mert a mi már sok, — az sok!

— — — — —
Déli tizenkét óra! . . .
— „Kisz ti hand!” — cup! . . . cup! . . .
— Jújj, hagyjon békét! Nem látja, hogy főzők?

— De látom, édes kis feleségem! Sőt azt is látom, hogy egészen ki van pirulva az égető hőségtől. Miért főz maga? — Ja! pardon — igaz! — a *Rózi* a piacra ment. Nem jött még meg?

— A mint látni méltóztatik: Nem!

— Hej, de keményen mondja, hogy „nem!” — jó lesz, visszavonulni belső termeinkbe. Visszavonulni, biró ur! Egygyel beljebb!

— Hm! még ki sincs takarítva! De így van ez, mikor a szobacicut a piacra ültetik ki, hogy veteményt áruljon. — De mivel az ajtót nyitva felejtettem, megkapom rá a visszhangot:

— Ha nem tetszik, hát fogadjon magának egy szobalányt.

— Ej haj! jó lesz az ajtót betenni!

— Hm, hm! — már félegy. Ez mégis borzasztó! Hazajön a szegény férj, éhesen, mint a farkas s órákig várakoztatják az ebédet. Eldülök az éhségtől! . . .

— *Mucus*! Nem kész még az ebéd? — Talán a leves már? . . .

— Kérem, ne haragítson! nem tud egy-

kicsit várni! Ha olyan éhes, menjen a korcsmába ebédelni!

— Ugy-e kicsikéim, ti is éhesek vagytok már? Lássátok a mama . . .!

— Géza! mondom . . . — Csatt . . .

. . . Így van ez! Az asszony szeszélyeiért az ártatlan férjnek kell szenvedni. Miért házasodjék meg az ember, hogy az ebédet 2 órákor nyomja le, mikor már elmúlt az étvágya? Itt van még a két kicsike! — úgy sirnak, mint ha már két hét óta nem ettek volna. Hja! asszonyi szeszély? — bérlet! — gazdálkodás!

— Baba hallgass, mert kikapsz! — Brű . . . hű . . . hű . . .!

Ni, már veréssel fenyegeti az ártatlan kicsinyeket! De ezt már még sem hagyom!

— Baba! Pubi! jertek a papához! Szegény kis tubicáim, lássátok a mama haragos! Itt egy kis cukor! . . .

. . . Ilyen felfordult a ház! A szakácsné a piacon, a dajka a konyhában s a gyermekek az én nyakamra varrva. Kénytelen vagyok a mádit az egyik, a pubit a másik karomra venni és sétálni velük a szobában le-fel.

A Béka-boltban

Pécs, Irgalmasok-utca 10.

Óriási nagy raktár férfi szövetekben

u. m. finom Mandarin téli kabátoknak, valamint cheviott, grácsi loden öltönyökre.

Dus raktár van női szövetekben, vászon, kanavász, chiffon és menyasszonyi kelengyékben.

Gyors és pontos kiszolgálás!

Olcsó árak!

lők és egyéb alkalmazottak fizetése tételénél letárgyalta a közgyűlési tárgysorozat nyolcadik pontját is, amennyiben egyhangulag elfogadták a tanács ama előterjesztését, hogy *Überhammer* Antal helyettes város gazdasági tanácsnoknak, érdemei elismerése mellett, a rendőrkapitányi és tanácsnoki fizetések közötti különbséget mint pótlék szavazzassék meg.

Majd ugyanennél a tételnél *Lieber* György bizottsági tag szólalt fel, ki óriásinak találja az alkalmazott dijnokok számát, melyet csökkenteni kellene s felvilágosítást kér arra nézve, hogy mily munkát teljesítenek s mily végzettséggel bírnak a város dijnokai.

Majorossy Imre polgármester, *Tiróber* Aladár dr. főjegyző és *Deutsch* Kornél főszámvévő felvilágosítása után, *Littke* József bizottsági tag a végrehajtói teendőket teljesítő dijnokok számának csökkenthetése és a felek lakhelyének kipuhatólásával járó idő kiméltése szempontjából a bejelentő-hivatal létesítését javasolja, *Czirják* Ignác bizottsági tag pedig indítványozza, hogy keresse meg a városi tanács átiratilag a pénzügyigazgatóságot az iránt, miszerint a városi adóhivatalhoz behajtás végett áttett illeték-kiszabásokon az illető fél lakhelyét és az illeték tárgyát is tüntessék fel.

Néhány bizottsági tag a tételt nem akarván elfogadni, *Egry* Béla dr. bizottsági tag hozzászólása után a főispán szavazásra bocsátotta ugy a tétel elfogadását, valamint az indítványokat, mely alkalommal a közgyűlés úgy a tételt, mint *Lieber* György és *Czirják* Ignác bizottsági tagok javaslatait elfogadta. Ezután báró *Fejérváry* Imre főispán a közgyűlést délutáni télegy órákor felfüggesztette és folytatását holnap reggel 9 órára tűzte ki.

A kereskedelmi és iparkamara ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. október 22.

Littke József kamarai elnök d. u. 3 órákor nyitotta meg a kamara közülését, a melyen a kamara tagjai nagy számban vettek részt.

A kamarai iroda ügyforgalmáról s az ülésen kívül elintézett ügyekről szóló titkári jelentés tudomásul vétele után áttért a közülés a napirend tárgyainak letárgyalására. Első volt ezek között a *Ratkovits* Ferenc halálával megüresedett kamarai alelnöki, illetve ipari

Sétálni! — üres gyomorral, kiszáradt torokkal.

. . . No! itt van ni, már két óra! . . . Kimegyek a ház elé, hátha jön már egyszer! . . .

— Végre valahára, hogy hazatalál! — Ideje is már!

— Dün Rodi, dün! — csacsogják a gyermekek s tapsolnak kis kacsóikkal.

— Jaj! tekintetes ur, ugy-e elkéstem? De nem tehetek róla, alig tudtam valamit eladni. Nyáron nem igen vesznek, mert majd mindenkinek terem!

— Hát aztán mennyit vettél be?

— Nem többet, kérem, csak 80 krajcárt.

Hm! Ilyenek az asszonyok! A lakás nincs kitakarítva, az ebédet 2 órákor találják, hozzá még a leves el van sózva, a diszes bab — csuszpájsz pedig: kozmás! Hm! és nyolcvan krajcárért?!

— Lásza, édes kis feleségem! maga agyon fárasztotta magát s egészen kimerült 80 krajcárért. Hiába! az albiróné nem azért van a világon, hogy gazdálkodjék. Mennyi kellemetlenséget okozott magának s — nekem! De most adjon egy puszit édes Mucuskám s okuljon rajta!

No ezóta sem akar lenni a kis albiróné, az én kis feleségem, bérlő! — De még földbirtokos sem.

osztály-elnöki tisztségnek választás útján való betöltése. Az iparosztály tagjai közfelkiáltással, egyhangu lelkesedéssel *Hoffmann* Lajost választották meg az ipari osztály elnökévé. *Littke* József kamarai elnök szívélyes hangon üdvözölte elnöki társát, a ki a kamara tagjainak lelkes éljenzése között foglalta el az alelnöki széket s köszönte meg iparostársainak beléje helyezett bizalmát. A választásról a törvény értelmében jelentés tételik a kereskedelemügyi miniszteriumnak a választás jóváhagyása végett.

A kamara területén levő négy törvényhatósági ipartanácsba az ipartörvény 175 § a értelmében az 1902. évre megválasztottak és pedig Pécs sz. kir. város törvényhatósági ipartanácsába *Hoffmann* Lajos és *Taizs* József rendes, — *Beck* Gyula és *Csukás* Zoltán póttagoknak, *Baranyavármegye* törvényhatósági ipartanácsába *Jánosii* Engel József és *Krausze* Ignác rendes, — *Höfler* János és *Hamerli* Imre póttagoknak, *Somogyvármegye* törvényhatósági ipartanácsába *Hudetz* József és *Weisz* Márkus rendes, — *Simon* Miklós és *Lencz* Sándor póttagoknak, végül *Tolnavármegye* törvényhatósági ipartanácsába *Franek* Jakab és *Grossbauer* Ferenc rendes — és *Wolf* Henrik és *Schissler* Károly póttagoknak.

A kereskedelemügyi miniszterium megküldötte a kamarának véleményadás végett a védjegytörvények novelláris módosítására vonatkozó törvényjavaslat előadói tervezetét. Ennek legfontosabb intézkedése az, hogy a védjegyekre vonatkozó mindazok az ügyek, a melyeket az érvényben levő védjegytörvények szerint eddig a kereskedelmi és iparkamarák végeztek, valamint azok, a melyek e törvények szerint a rendeleti jog kivételével a kereskedelemügyi miniszter közvetlen hatáskörébe tartoztak, az 1895. évi XXXVII. t.-c. által felállított szabadalmi hivatal hatáskörébe utaltatnának, a kereskedelmi és iparkamarák által vezetett lajstromok további vezetése tehát megszűnnék s azok helyett a szabadalmi hivatal csak egy közös központi lajstromot vezetne. A közülésnek e törvényjavaslat-tervezet ellen nincs kifogása, mégis azonban, mivel a kereskedőknek és iparosoknak ügyeikben legilletékesebb tanácsadók a kereskedelmi és iparkamarák, s a jövőben is bizonyára, a mint eddig védjegyügyekben tanácsért, felvilágosításért a kamarákhoz fognak fordulni, kívánatosnak tartja, hogy a törvényben kimondassék, hogy a védjegybejegyzések iránt való folyamodások a kamarák útján terjesztendők a szabadalmi hivatal elé, véleménye szerint ezzel a rendelkezéssel a közönség járhatlanságával való mindennemű visszaéléseknek is egyszersmindenkorra gát vettetnék.

A kereskedelemügyi miniszterium felhívta a kamarát, hogy az egyes államokkal fennálló kereskedelmi szerződés, valamint ezek kapcsán a szabadalom, mustra és védjegyek kölcsönös oltalma iránt kötött egyezményekre vonatkozó észrevételeit, nevezetesen az egyes szerződésekben esetleg észlelt hiányos vagy viszonyainkra kedvezőtlen rendelkezések javítására vonatkozó javaslatait tegye meg, mivel ezek a szerződések és egyezmények legközelebb megújítandók lesznek. A közülés e kérdésben az itteni üzletkörök véleményét is kikérte, de a módosítás iránt való kíváncsi sem honnan sem merült fel, a miért is ily értelemben tesz előterjesztést a miniszteriumnak.

A kereskedelemügyi miniszterium egy konkrét esetről kifolyólag kérdést intézett a kamarához, hogy mivel az 1900. évi XXV. t.-c. végrehajtására kiadott rendelet szerint az általános, tehát közhasználatu világítási berendezésekre a megrendelés gyűjtés szabad, célszerű-e e szabadságot a magánosoknál való megrendelés gyűjtésekre is kiterjeszteni, — különös tekintettel a külföldről ez iparágban várható versenyre, — s ha igen, vajjon csupán az acetylen világítás részesítendő e e kivételes kedvezményben, vagy kiterjesztessék-e az a légszesz-, villam- s általában minden egyéb világítási berendezésekre is? A köz-

ülés annak a véleményének adott kifejezést, hogy a megrendelés gyűjtési tilalom az acetylen világítási berendezésekre is kiterjesztendő, mert ha a vidék a vízvezetési, légszesz villamvilágítási berendezéseket meg tudja készíteni, az acetylen világítási berendezéseket is meg tudja készíteni s ennek monopolizálása annál kevésbé szükséges, mert ily célra szolgáló ipartelepek már eddig is keletkeztek vidéken is, ezek pedig a megrendelés gyűjtés megengedésével nagy kárt szenvednének.

A kereskedelemügyi miniszterium felhívta a kamarát, hogy mondjon véleményt, mely nagyságban lennének a mohácsi alt. takarékpénztár és a mohácsi takarékpénztár részvénytársaságnak kezi zálogok után szedhető díjai megállapítandók. A közülés értékpapírok után 8 százalék arany- és ezüstneműek után 10 százalék kamatláb megállapítását javasolja.

Viszító község egy negyedik, *Patiza* község, valamint *Magyar-Egregy* község két-két új kirakó- és állatvásár engedélyezését kérelmezték. A közlés egyik község kérelmét se látta teljesítendőnek.

Háromfa, *Sellye* és *Babócsa* községek piaci- és vásári helypénz-díjszabásaik jóváhagyását kérelmezték. A közülésnek egy-két észrevétele van különösen *Sellye* község helypénzdíjszabása ellen, egyébként azok jóváhagyhatók.

Himesháza község eddig október hó 15-én tartott vásárját október hó 7-ére kívánja állandóan áthelyezni, hogy az a járás székhelyének, Pécsváradnak vásárjával ne essék össze. A közülésnek a kérelem teljesítése ellen nincs észrevétele.

A kereskedelemügyi miniszterium felhívta a kamarát, hogy mondjon véleményt arra nézve, vajjon szükséges volna-e a kelmefestő iparnak az 1900. évi XXV. t.-c. rendelkezései alól való kivétele, illetve megengedése annak, hogy a kelmefestő iparosok megrendeléseket szabadon gyűjthessenek. A közülésnek az a véleménye, hogy a kelmefestő iparosok a megrendelések gyűjtésének tilalma alól felszabadítandók, mert a vidéki kelmefestő iparosok tényleg országszerte már régen nem foglalkoznak új kelmék festésével, mert a kékfestő és más gyárak versenye számukra új árut nem enged és iparukat csakis régi kelmék átfestéséből eredő jövedelemből tarthatják fenn, még ezen munkakörük is, az átfestésre a gyors elhasználás folytán nem alkalmas olcsó kelmék terjedése folytán egyre szűkül. Számukra ma már az u. n. jobb osztályok ebbeli szükséglete a minimumra redukálódván, jobbára csakis a falusi néposztály ebbeli szükségletének fedezése maradt fenn. De még ez is csak úgy, hogy az egyes kelmefestők maguk vagy megbízottak faluról-falura járva, összeszedik a nép régi kelméit és ezeket átfestés céljából átveszik. Rájuk nézve a megrendelés gyűjtés szabadsága életkérdés. De teljesen hasonló viszonyok között vannak a takácsok is, miért is a közülés ismételve figyelmébe ajánlja a miniszteriumnak, hogy az 1900. évi XXV. t.-c. rendelkezései alól ezek is kivétessenek, egyébként sem az lévén a törvény intenciója, hogy az ilyen kis egyszintenciákat támadja meg lételükben.

Pécs szab. kir. város tanácsa megkereste a kamarát, hogy a budaikülvárosi vásártéren felállított városi hidmérlegre vonatkozólag megállapított új díjszabástervezetre nézve közölje véleményét. A közülés véleménye szerint a hatósági mázsáló a torgalom megkönnyítésére szolgál, ez tehát kereseti forrást nem képezhet. A régi díjszabásban megállapított díjak felemelése semmivel sem indokolható, különösen nem indokolható az, hogy a különböző cikkek mérlegelési díja különbözőképpen állapítsák meg. A hatósági mázsálót egyébként is különösen a vidékiek veszik igénybe, a kik már ugyanis sujtva vannak helypénzzel, köveztvással stb. s így a mérlegelési díjak fel-

emelése csak a piac további megdrágítására szolgál. A közlés ellene nyilatkozik a mérlegelési díjak tervezett felemelésének s a régi mérlegelési díjak fentartását javasolja.

A kamarának a közös bizottság által megállapított 1902. évi költségelirányzatát a közlés egész terjedelmében elfogadta s azt jóváhagyás végett felterjeszti a kereskedelemügyi minisztériumhoz javasolván, hogy az 1902. évre is az eddigi 3 százalékos illetékkel állapítsák meg.

A szegvárdi kereskedő testület az általa fenntartott kereskedő tanonciskola segélyezésére iránt folyamodott a kamarához. A közlés 100 korona segélyt adományozott e célra.

A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara felterjesztést intézett a kereskedelemügyi minisztériumhoz, hogy a nehéz körülmények között levő vidéki iparosok helyzetének enyhítése érdekében intézkedjék az iránt, hogy a m. kir. államvasutak leltári cikkeinek javítási munkálatai ezután ne önkezelésben végeztesenek, hanem az illető helységben lakó szakmabeli iparosoknak juttassanak. A közlés a pozsonyi kamara feliratát pártolja és a maga részéről is kéri a minisztériumot, hogy így rendelkezék.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara felterjesztést intézett a kereskedelemügyi minisztériumhoz azon kérelemmel, hogy szüntesse meg azt a vasuti anomáliát, a mely szerint az érvényben levő általános díjszabályzatok szerint az üres ásványvizes üvegek szállítása sokkal drágább, mint a telt üvegekben szállított ásványvíz. A közlés partoló felterjesztést intéz a minisztériumhoz.

A kamara négy üresedésbe jött ösztöndíjra hirdetett pályázatot. Ezek közül a keleti kereskedelmi akadémiát látogató ifjunak adományozandó 300 koronás ösztöndíjra pályázó nem akadt, így ez az ösztöndíj ez alkalommal nem adható ki. A beérkezett kérvények alapján a közlés Mandl Elek budapesti kereskedelmi akadémiái tanulóknak 110 K., Wollak Lajos pécsi felső kereskedelmi iskolai tanulóknak 100 K., Kosztelenzky Sándor késmárki szövdiskolai tanulóknak 100 K., Mészáros Lajos budapesti felső ipariskolai gépészeti tanulóknak 100 K., Körbl Henrik budapesti felső ipariskolai gépészeti tanulóknak 141 K., végül Deutsch Sándor késmárki szövdiskolai tanulóknak ugyan csak 141 K. ösztöndíjat adományozott.

Hirek.

Pécs, 1901. október 22.

Naptár 1901. október 23-án.

Naptár: szerda okt. 23. — Róm. kath.: Kap. János. — Prot.: Kapisztrán. — Görög-kei. (okt. 10.) Bulamp. — Zsidó: Marchesvan 10. — Nap két 6 óra 16 perckor; nyugszik 4 óra 47 perckor. — Hold két délután 2 óra 20 perckor; nyugszik 12 óra 50 perckor éjjel.

Időjárás. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: nyugaton eső és enyhe idő várható.

Városi folytatólagos közgyűlés d. e. 9 órakor a városházán.

Színház: »Három pár cipő«, operette.

— **(A király előtt.)** A budai királyi várban kihallgatás volt. Tegnap fogadta a király az audienciára jelentkezők sorában *Benyovszky* Erzsébetet is, akinek görcsönyi kastélyában a hadgyakorlat idején szálláson volt. Az uralkodó szép karperecet ajándékozott emlékül háziasszonyának.

— **(Pécsvidéki tanítónők egyesületének)** felolvasó- és zeneestélye f. é. november 17-én lesz d. u. 5 órakor a „Vigadó“ nagytermében. A felolvasás tárgyát a nemzeti hősk eszménye, II. Rikócy Ferenc fogja képezni, előadja *Bartosságh* Józsa. Élénk érdeklődés mutatkozik *Kopp* Irma és *Girardi* nővérek zeneszámai, valamint *Csernits* Jenő éneke iránt is. Tagoknak az évi jegy szolgál belépőül, nemtagok egy koronát fizetnek.

— **(A Sasok szerzői Pécsen.)** *Rákosi* Viktor (Sipulusz) országgyűlési képviselő és *Guthy* Soma (Gutius) budapesti ügyvéd, a Sasok szerzői, a ma esti 8 órai gyorsvonattal Pécsre érkeztek, hogy a darab előadásán jelen legyenek.

— **(A Pécsi Jótékony Nőegylet köréből.)** Közeledik a tél, az az időszak, mely a maga fagyos és zuzmarás időjárásával súlyosbitja nem egy szegény család nyomorgó helyzetét. E szerencsétlenek és sorsüldözöttek nyomorának enyhítését tűzte ki nemes céljaul a »Pécsi Jótékony Nőegylet«, mely humánus hivatásához mértén már akcióba is lépett. A nőegylet vezetősége ez uton is felkéri városunknak a jótékony cél iránt érdeklődő közönségét, hogy adományaival támogassa az egyesületet kitűzött céljának sikeres elérésében.

— **(Megjöttek az érmeik.)** Megbizony, megjöttek. Sokáig tartott, a míg idáig elértek. — És pedig az ijtusági tornaverseny győzteseinek jöttek meg az érmeik. Valóban hamar küldték el. A verseny a pünkösdi ünnepek alatt volt, és az érmeiket ennyi időre juttatják el gazdáiknak. A tegnapi nap folyamán osztották ki a gimnáziumban és a reáliskolában az érmeiket, a nagyon is sokáig készült érmeiket. Így kétszeresen is megérdemlik a kitüntetést, vagy talán kettőt is kellett volna küldeniök. Egyet a tornára vonatkozólag, s egy másikat »türelmi« díjúl.

— **(Kinevezés.)** Varmegyének főispánja *ij. Nagy* Jenőt, a baranyavári járási főszolgabíró mellé beosztott közigazgatási gyakornokot, tiszteletbeli szolgabíróvá nevezte ki.

— **(Jóváhagyott alapszabályok.)** A »Szegvárdi fürdő egyesület« alapszabályait a m. kir. belügyminisztérium a bemutatási záradékkal elítáta.

— **(Ováció egy új országgyűlési képviselőnek.)** A pécsi Polgári Dalkör tegnap este félkilenc órakor elnökének, dr. *Darányi* Ferencnek, országgyűlési képviselővé való választása alkalmából szerenádót adott. A kör egyleti helyiségéből lampionos menettel vonultak az elnök Király utcai lakása elé, ahol elénekelték »Erdei kisdud virág« kezdetű dalt, melynek elhangzásával a kör tiszteletbeli elnöke, *Grauman* János, *Hauk* József igazgató, *Szwarc* Károly és *Bottlik* Imre felmentek az elnök lakására, a hol *Hauk* József szép beszéddel üdvözölte szeretett elnöküket azon alkalomból, hogy Baksán megválasztották képviselőnek; dr. *Darányi* Ferenc meghatottan köszönte meg a szívből jövő üdvözlést és biztosította a kör vezetőit, hogy továbbra is minden erejével és tehetségével fog működni a kör érdekében. Együttal megköszönte azt az üdvözlő táviratot, amit megválasztatása napján küldtek neki. Az ő üdvözlő táviratuk volt az első, a mit kapott s így kétszeresen jól esett neki. Azt a táviratot, ugymond, akkor kapta meg, a mikor ép Zala-Baksáról el akart utazni. A táviratkihordó biciklin hajtott utána, hogy adadhassa. Végül még egyszer megköszönte a körnek a szives üdvözlést és erre a kör vezetői eltávoztak, éltetvén elnöküket.

— **(Halálozás.)** F h 22 én éjjel 3 órakor hosszas szenvedés után életének 53-ik évében meghalt öz. *Bohuschka* Rujmondné, szül. Heilmann Amália. Temetése 23 án d. u. félnégy órakor lesz az Indház utca 7. számú gyászszobából a budai külvárosi temetőbe.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: okt. hó 23 án reggel 6 órakor a tettyei víztartóban 1000, az ellentartóban 790 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 750 köbméternek találtott.

— **(Jó fogás.)** Igen sikerült fogást csinált ma délelőtt rendőrségünk, mert egy már régen körözött zsebmetszőt, *Harmás* Andrást sikerült a szigeti oszáguton elfognia, a hol ép megint egy uri hölgynek akarta a zsebéből a pénztárcáját kiszedni. A rendőr jókor észrevette és bekísérte a torony alá.

— **(A bika és a biciklista.)** Izgalmas jelenetnek voltam ma szemtanuja, — írja egyik tudósítónk. — Az országot melletti réten legelészett a falu csordája. Köztük volt a község hatalmas bikája is. Véletlenül arra vezetett utja egy biciklistának, meglátta ezt az imponáló bika is. Észrevette a veszedelmet a biciklista és gyors egymásutánban taposta a pedált, a bika sem tréfált, uccu utána. Már-már azt hittem, komoly veszedelemben forog a szegény ember, a mikor egy ügyes ugrással leugrott gépéről, prédául hagyta a szemeit vadon forgató szörnnyetegnek, maga pedig egy közeli gödörben huzódott meg. — Mikor a bika odaért, borzalmasan szaglálta az »ördög-masinát«, de mivel nem talált rajta veszedelmes portékat, mérges bömböléssel hagyta ott a modern közlekedési eszközt. — A mikor a sport eme hatalmas ellensége már jó távol volt, jött elő rejtekhelyéből a megrökönyödött biciklista és felve bár, de gyorsan illant el a kaland színhelyéről.

— **(Bakancs-szállítás a honvédség részére.)** A m. kir. honvédség 1902. évi lábbeli szükségletéből a hazai kisiparosoknak fenntartott 16320 pár bakancs és 6680 pár könnyű cipő szállításának a jelentkező kisiparosok között való szétosztása a kereskedelemügyi minisztériumban megtörtént. Mint minden évben, úgy ez alkalommal is a pécsi kamara területéről ugyancsak több iparos kapott megrendelést és pedig a beérkezett összájlatok arányában *Bottlik* Imre és társai pécsi iparosok 100 pár bakancs, *Árpás* János és társai mohácsi iparosok 200 pár bakancs és 100 pár könnyű cipő, *Kördován* Vendel és társai kaposvári iparosok 200 pár bakancs és 100 pár könnyű cipő, *Györy* Lajos és társai vörösmarti iparosok 150 pár bakancs, *Kránic* György és társai hegyháti iparosok 50 pár bakancs szállításával bizattak meg a pécsi kamara javaslatára. A kamara területéről 102 kisiparost lát el ez a megrendelés munkával. A bakancsok árát pironként 10 korona 25 fillérben, a könnyű cipőket pedig 8 korona 68 fillérben állapította meg a minisztérium.

— **(Tűz a vidéken)** Mint értesülünk, *Kövágó-Szöllösön* tegnap *Heskó* János odaváló gazda házában tűz ütött ki, mely alkalommal a lángok egy az udvaron állott szalmakazlat hamvasztották el. A mentésre már nem volt idő s így a tűzoltásban segédkező emberek a helyhezkötésre szorítottak. A tűz keletkezési oka eddig ismeretlen.

— **(Zsebtolvaj.)** *Morgenfeld* Anna, pécsi lakosnő ma délelőtt panaszt emelt a rendőrségnél, hogy a piacon valaki két koronával terhelt pénztárcáját ellopta. Az ismeretlen zsebtolvaj után megindították a nyomozást.

— **(Felakasztotta magát.)** *Klein* József, egyik szomszéd községbeli cselédegény, a napokban berugva ment haza gazdája lakására s ott olyan botrányt csinált, hogy a hatóság embereinek kellett a részegségében dühöngő embert megfűkezni. E miatt aztán a gazda másnap elbocsájtotta szolgálatából a legényt, ki e fölötti bánatában az istállóban felakasztotta magát. Mire megtalálták, már meghalt.

— **(Fővárosi mintára.)** Budapesti zsebtolvaj módjára lopták el az elmúlt éjjel

Benák Adám háziszolga óráját. Éjjel tíz óra tájban találkozott a Szomor-féle vendéglő előtt egy elötte ismeretlen emberrel, ki szerényen kérdezte tőle, hány óra? Alig vette ki azonban Benák az óráját, az idegen leszakította a láncáról s kikapta a háziszolga kezéből az órát s aztán futásnak eredt. Benák üldözőbe vette a tolvajt, de ez hirtelen megfordult s egy bottal úgy vágta fejbe üldözőjét, hogy az eszméletlenül összerogyott. — A tolvaj után megindították a nyomozást.

— **(Jön a tél!)** Hirlapírói tisztünkhöz tartozik ez is! Minden évszak elején, midőn a nagy természetben már érezhetővé válnak az évszakok előjelei, megírjuk, hirt adunk róla, hadd tudja meg a világ, hogy nálunk már beköszöntött a »szekon» lett legyen ez a maga meleg napsugaraival fürdőzésre csábító nyár, vagy a kandalló melegével kecsegtető s fagy, jéggel fenyegető tél. Néhány nap előtt még csak az őszről beszélgettünk és fájó szívvel néztünk fel az égre, hol esővel fenyegető komor felhők tornyosultak. Tegnap este óta azonban a hőmérséklet ugyancsak megváltozott. Éjszaka felől nem hűvös, hanem komolyan hideg szél kezdett fújni s mára is télies maradt a hőmérséklet a szél pedig száguldva tarolta le a rét virágait s rázta le a fákról az elsárgult faleveleket. Hivatalos jelentések szerint azonban, melyek a földművelésügyi minisztérium időjelző állomásához érkeztek ez a szokatlan hideg nem lesz állandó. A felvidéken a napokban jelentéktelen huzavás volt s az onnan hozzánk érkezett légáramlat okozta nálunk ezt a szokatlan téli hőmérsékletet.

— **(Öngyilkos katona.)** Szinte természetes, hogy ilyenkor október hó vége felé hasonló című hírek látnak napvilágot a lapokban, hiszen e hó elején vonultak be katonának a falusi legények, a kik oly nehezen tudják még elfelejteni az édes otthon s aztán nem cscda, ha az ilyen katonalegény komolyan elkekeredik. Öreg bakák mondják, hogy ez az október hónap a legveszedelmesebb a »bundás«-ra. Ha ezen tulesik baj nélkül, akkor vidáman kibírja a három eszten dőt. A »kipofázás« (a mi »ausbildungot« jelent) ideje alatt úgy megacélosodik a legény, hogy a többi csak gyerekjáték. A pécsi 19-ik honvédegylezred egyik közlegénye azonban, **Meiszinger** János, nem élte túl a krízist. — Vele sem bántak rosszul, mint a többi katonával, de az ő szívében nagy fájdalmakat okozott a honvágy. Egy őrizetlen pillanatban aztán, kint a sátozóban szolgálati fegyverével mellbe lötte magát. Az öngyilkos katonát életveszélyes sebével beszállították a csapatkórházba.

— **(Vizállások.)** Mint azt a napokban jeleztük, a felvidéken volt eszések folytán bekövetkezett a folyamok áradása. A földművelésügyi minisztérium vizrajzi osztályának jelentései szerint ez az áradás bár jelentéktelen, de huzamosabb ideig fog tartani.

— **(Uj kórházi orvos.)** Tolna vármegye főispánja a szegzárdi Ferenc-kórháznál üresedésbe jött orvosira állásra dr. **Truskovszky** Gyula rosznyói orvost nevezte ki.

— **(Juhászfarfang.)** **Cziczák** Domján, a herceg Schaumburg-Lippe-féle uradalomhoz tartozó magyarbolyi gazdaságnak az ugynevezett »Zsidó« pusztán tanyázó juhásza azt a följelentést tette az arajáró csendőr-járőrnek, hogy három ismeretlen egyén fegyveresen megjelent ő nála és ennivalót kért; de mivel ő nem adott, az ismeretlenek a tálkából négy darab birkát erőszakkal el-

vittek. A járőr nyomozás közben rájött, hogy a juhász előadása nem valószínű, annál kevésbé, mert a birkák megszámlálásából kint, hogy csak egy darab hiányzik. A juhász látván, hogy le van leplezve, beismerte, hogy ő a juhnyájából egy darabot eltulajdonított, azt megölte és husát elfogyasztotta; a három fegyveres rablóról szóló mesét pedig azért gondolta ki, hogy saját bűnös tettet eltítelje. — A hűtlen juhászt följelentették.

— **(Megszökött tanoncok.)** **Kovács** Ferenc, mohácsi iparos két tanonca, **Csabra** Márton és **Kleits** Mihály megszöktek gazdájuktól.

— **(A hajózás köréből.)** A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság Baja és Apatin közti személyhajójárait november hó 20-án beszünteti. A Budapestről Mohácsra és Mohácsról Budapestre való áruforgatás záros határánapja november 15-ike.

— **(Körözött feleség.)** **Márkovics** János mohácsi lakos azzal a kéréssel fordult a járás szolgabírájához, hogy eltűnt — jobban mondva megszökött feleségét köröztesse.

— **(Áthelyezés.)** Az igazságügyminiszter **Béky** Tamás, sümegi járásbírói aljegyzőt a csurgói járásbíróvához kinevezte.

— **(Pályázat.)** A pécsi kir. járásbírósnál egy irnoki állás van üresedésben. Pályázati kérvények november huszadikáig adandók be a pécsi kir. törvényszék elnökénél.

— **(Betöréses lopás.)** Ismeretlen tolvajok az ablak befejezésével behatoltak **Dömötör** Sándor kopácsi lakos lakószobájába s 192 kor. értékű fehérneműt és vásznat loptak el. A csendőrség nyomozza a tetteseket.

— **(Kinevezés.)** Az igazságügyminiszter **Sallay** György, végzett joghallgatót a siklósi kir. járásbíróvához aljegyzővé kinevezte.

— **(Villamvilágításhoz)** a legszebb függő csillárok, állólámpák teljesen felszerelve igen olcsó árért és igen nagy választékban; továbbá kitűnő minőségű körte alakú izzólámpák drbja 60 fillérért **Schönwald** Imre villamvilágítási osztályában. (Király-főutca, a hatyru épületben) kaphatók.

Idegenek Pécsen.

— Október 22-én. —

Arany-hajó-szálló. Weinberger Gyula, utazó, Bécs. — Farkas Vilmos, kereskedő, Bpest. — Klinger József, utazó, Bpest. — Baner Károly, utazó, Reichenberg. — Bullaty Károly, utazó, Lipcse.

Vadember-szálló. Breuer B., utazó, Bpest. — Jeney Gusztáv, ny. tanácsos, Csáktornya. — Kész Adolf, hivatalnok, Tamási. — Zubovits Béla, magánzó, Mohács.

Mátyás király-szálló. Steiner N., utazó, Bpest. — Bors Margit, Szt.-István. — Szmekal József, vállalkozó, Kis-Köszeg.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei

1901. okt. 22. délután 2 órakor.

Barometer (redukált) = 760.9 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 12.8 °C.

» maximuma: 17.2 °C.

» minimuma: 9.9 °C. } tegnapi.

Párhanyomás: 8.0 mm.

Relatív nedvesség: 73. %.

Felhőzet: 10° Cum. Str.jSE,

Szélirány s erő: E. 4. —

Csapadék 24 órai: — mm. ○

Harmap. = 4.6 °C.

Szeles, hűvös, rövid csap. hajlam.

Dr. Cser.

Művészet, irodalom.

Vidéki színészet.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. okt. 22.

Városi ember kicsinylő mosolylyal csetent egyet a nyelvével:

— Hagyjanak kérem békét azzal a vidéki színészzel!

Ma már létjogosultsága sincs. Valamikor régen, nemzeti ujjábredésünk korában, a mi kor hazafias missziót teljesített, akkor még igen; de ma már nincs rá szükség.

No hát én egészen más véleményen vagyok. Én a vidéki színészetet igen is jogosítottan tartom, de csakis akkor, ha megfelelő hivatásának.

S vajjon mi a vidéki színészet hivatása? Ugyanaz, a mi a színpadé általában. Az, hogy legyen az erkölcs és az izlés tanszéke. Hirdesse az erény diadalát, s a bűn büntetését; terjessze a finom modort s az izlést.

Falusi magyar köznépünk már rég belecsömörlött a medvetáncolatok s a cirkuszi bohócok izléstelen, durva mutatványaiiba, s a nemesbült izlés előszeretettel fordul a színpad felé; lelkenek ott keres vidulást, szórakozást.

Ha valaki meg akarná hazudtolni szavaimat, úgy azt mondanám neki: jöjjön el Baranya-Sellyére, itt látni s tapasztalni fogja szavaim igazságát. A vásári bohócok, a ringlispil, a csepű rágó komédiás hiába kiabál utána, rá sem hederit. — De az utcasarkon megáll magától a színpad előtt s érdeklődéssel olvassa, hogy mit játszanak ma a »színházban?«

Mert hát nekünk a vendéglői »nagy szála« bizony mondom, Thália temploma: a hova levett kalappal lépünk be s épolly élvezettel nézzük végig a magunk színészeinek játékát, mint akár a fővárosi a saját művészeit.

Művész!

Ugyan kell-e nagyobb művészi talantum valamihez, mint a vidéki színészethez? Annak a fővárosi színésznek megvan a maga szerepköre, abban a körben művész; ha abból kilép, félszeg, ügyetlen, kontár.

Micsoda sokoldalúság, micsoda nagy tapintat kell ide! A vidéki színész nem mondhatja: én ezt nem játszom el, ez nem az én szerepkörömbe illő. Neki játszania kell mindent. Ma operette-soubrett, holnap drámai szende, holnapután népszínműi anya.

Ma komikus-buffo, holnap drámai hős, holnapután bonvivant gavallér. És ezeket a szerepeket mind meg kell játszania. Igen: meg kell! Itt nincs válogatás.

Hanem aztán, mikor egyszer-ször olyan szerepet kap a kezébe, a mi neki való, a mibe beleöntheti egyéniségét, alkotó s teremtető erejét; a mit nem muszájból darál le, de a mit művészi ambícióból kreál, akkor kell megnézni azt a vidéki színészt, akkor ő is ott áll azon a magaslaton, a hol a fővárosi színpad jelesei: a művészi piedesztálon.

Ilyen szerencsés estéje volt f. hó 20-án Baranya-Sellyén **Halász** Dániel társulatának, a midőn **Halászné** Róza jutalomjátékaul előadták **Csiky** Gergely vigjátékát, a »Nagy-mamát.«

Ebben a darabban valamennyi szereplő magához való szerepet kapott. No de aztán meg is játszott valamennyi emberül. Nem tulozok, a midőn azt állítom, hogy egyik-másik játéka bizony művészi magaslaton állott.

Nem a vidéki tudósítók panyegrista hajlama mondatja ezt velem, hanem az igaz meggyőződés.

Báró Örkényi nyugalmazott ezredes szerepében **Szerényfalvi** Béla igazi kabinet-alakítást nyújtott. **Csillag** Teréz, a naiv, kedves Piroskát sok szeretetre méltó vonással hozta színre.

Mint báró Örkényi Kálmán kissé hideg s merev volt **Szokolai** Pál, de a gögös arisz-

tokrata Örkényi bárót nem is lehet másként elképzelni. Nehéz és nagy szerep volt Egri Bertának. Ő játszotta özv. Szerémi grófnőt. Ezt a szerepet boldogult Csiky Sz. Prielle Corneliának írta meg annak idején, amidőn megkérte az író, hogy egy olyan szerepet írjon neki, amit «ülve lehet lejátszani.» Hogy milyen fenomenális hatást ért el Prielle Cornelia, mindenki tudja. Az agg művész-matrona teljes lényét lehelte szerepébe.

Egri Berta alakításáról csak annyit mondok, hogy méltó volt ehhez a szerephez. Hangulata mindvégig szelid, kedves és kedélyes volt, mint a bucsuzó őszi napfény.

A szeles gavallér Szerémi Ernő szerepe is jó kezekben volt Szakács Antalnál, a ki még fiatal kezdő színész. Halászné Rózát már rég ismeri a sellyei közönség s szereti is. Igazi drámai tehetség. A múlt évi Trylbi alakítása még ma is élénk emlékezetében van mindenkinek. Sok realiztikus vonással tudja felruházni alakjait. Igaz, hogy heve néha kissé elragadja. Egy kis mérséklettel több hatás volna elérhető.

Igazi kiváló tehetség Földvári Franciska. Láttam már több ízben nagyvárosi színpadon is Langó Szerafin kisasszonyt személyesíteni, de egyik sem multa felül Földvári Franciska alakítását. A jó öreg Tódorka tanár szerepét, mintha egyenesen Hegedüs Ferenc számára írták volna; nem mondhatnám ugyan ezt Szilágyi Józsefről, a ki maga ügyes komikus, de Koszta nyugalmazott tábortörzskari lelkész egészen más alakot s hangot igényel.

Szerémfalviné Ilon kicsi szerepét Galambosnét sok kedvességgel adta. Neki ugyan egészen más a szerepköre. Mint népszínmű énekesnő a Piros Bugyellária Török Zsófiában legutóbb valóságos extázista hozta a műpártoló lelkes sellyei publikumot. Halász Dániel, a társulat igazgatója, bár jeles színész, legfőbb szerepét csak úgy amugy mesterség számban játszsza le. Játéka nem kifogásolható, de valami nagyon nem is lelkesítő.

Most még csak arról néhány szót, hogy mi indít, engem ilyen részletes referádára. Erdemes erre egy korbórló vidéki szintársulat?

Igen is érdemes! Sőt nemcsak érdemes, de szinte szükséges is, hogy a vidéki színezetet is kísérelje lépten nyomon az igazságos, a jó aktív kritika.

Ez mig egyrészt művészi szempontból a vidéki előadások színvonalának emelésére szolgál, addig másrészt jutalom és elismerés a vidékre szorult törekvő tehetségnek.

A ki itt észre tudja magát vétetni, azt vegye pártfogásába a kritika, emelje föl hozzá méltó helyre. Elismerést és felismerést az igazi tehetségnek!

A selejtése úgy is elzúlik, elmulik. A java meg más jutalmat úgy sem kap, mint legfeljebb egy kis babért.

Azt meg ne irigyelje tőlük senki. Sok fáradság, sok nélkülözés árán jut hozzá, a ki hozzá jut:

Bene.

Értelmesen. Komoly, higgadt tudott lenni, majd a mikor a sok baj reázdult, heves, szenvedélyes. Szakareff Olga grófnőt Thuryné Csige Böske alakította. Élénk, fúrge volt, kedvesen játszott, de nem volt tökéletes. Nem egészen abban áll a kedvesség és élénkség, hogy hadarunk, oh épen nem. Pedig Thuryénak ez egyik sajátsága. Ha belejön a beszédbe, úgy hadar, hogy egy szót sem érteni belőle a nézőtérben. Maguk a színészek is aligha értik meg. Egy fokkal lassabban is beszélhet, nem kell oly nagy sietséggel egyik szót a másikba öltetni. És aztán miért változtatta el annyira tegnap a hangját? Kár, olyan szép, csengő, tiszta organuma van, hogy vétek azt meghamisítani. A mint a színpadra lépett tapsal fogadták és az orcheszterből egy szép virágkosarat nyújtottak föl neki. De Sirieux szerepében Fekete Lajost láttuk. Látni láttuk, de játszani nem. Nagy hibája, hogy a mig beszél, játszik a kezével, meg az arcával, de a mint mondókájának vége szakad, mereven megáll s semmit sem tesz. Játszani kell mindig. Nem szabad egy pillanatra sem megfélemedezni, hogy a közönség játékot akar látni. De fiatal még, sok tanulásal leküzdheti ezt a bajt. A többi szerep kicsi volt, csak mellékes. Hanem egy mellékes személyről is meg kell emlékezni. Nem a játék révén, hanem a körülmény úgy hozza magával. A színpadra az volt írva, hogy de Tournierenét Aczél Szidi játszsza. S mit látunk? — Egész előadás alatt fönn ült a páholyban és onnan nézte az előadást. Az ő szerepét egy kardalosné játszotta. Itt valószínűleg úgy áll a dolog, hogy ő nem fogadta el azt a néhány szavas szerepet. Jól tette! Csak helyeselni tudjuk tettét. Őt elsőrendű színésznőnek szerződtették és ilyen kicsiségekre akarják felhasználni. — Maga az egész előadás jól ment, a mi bizonyára a rendező érdeme. (o. p.)

○ Három pár cipő. Berla A. mulató énekes életképe kerül színpad holnap (szerdán) színházunkban a főbb szerepekben Kaposy, Nádas, Szirmay, Pesty, Staud, Molnár, Szilágyi, Aczél Szidi és Nagy Vilmával. Az előre hirdetett »Szultán«, Márkus Aranka betegsége miatt a jövő hétre halasztatott.

Folyó szám 26. Idénybérlet 26 Páros bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, szerdán, október 23-án:

Három pár cipő.

Berg A. életképe.

Holnap, osztoertök, október 24-én:

Bolond.

Pénteken »Daniseffek«.
Szombaton »Zsidóné«.

Törvénykezés.

§ Megszűnt csőd. A kaposvári kir. törvényszék mint csődbíróság közhírré teszi, hogy vagyonbukott Selmezy Ferenc barcsei lakos ellen elrendelt csőd hivatalból megszüntetett.

Közgazdaság.

□ Vámilleték a jövő hóra. A vámilletékeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál a törvény értelmében szedendő aránykelet-pótlék november hóra tizenkilenc és ötszázad rész százalékban állapított meg.

TÁVIRATOK.

— Pótválasztások. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Vágvecsnén Emmer Kornél szabadalvúval szemben Kálmán Károly néppártit 53 szótöbbséggel képviselővé választották.

Gyulán a választás rendben folyik. Dél előtt tizenegy óráig Bodoky Zoltán szabadalvúre 267, Bartha Miklósrá 299 en szavaztak. Délutáni egy órakor Barthának 437, Bodokynak 394 szavazata volt.

— Apponyi Albert választói között. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Apponyi Albert gróf nejével és számos képviselővel legközelebb Jászberénybe utazik, megköszönni választói kitarthatását. Ez alkalomra ma Jászberényben rendező bizottság alakult, mely a képviselő fogadtatását minél impozánsabbá óhajtja tenni.

— Gyilkos vasuti ör. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A biharmegyei Mezőtelegden, Pintye János vasuti ör, ma reggel a feleségét késsel összevagdalta s mindkét szemét kiszúrta. A holttesthez három gyermekét is bevezette s kijelentette előttük, hogy ha elárulják tettét, akkor őket is megöli. A gyilkosságot a szomszédok vették észre és jelentést tettek a csendőrségnek, mely a gyilkost elfogta.

— Postarablók Chikágóban. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A chikágói postapalotába az elmúlt éjjel egy betörő banda behatolt és hetvennyolcezer dollár értékű levélbélyeget rabolt el.

— Elfogott angol ezredes. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Schmitzfeld közelében Pilcher ezredes hadosztályát angol egyenruhába öltözött búrok elfogták.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Nyilt-tér.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazoknak, akik Istenben boldogult, forrón szeretett fiamnak, illetve testvéremnek,

Ruepprecht Istvánnak

gyászos elhunytá alkalmából köszörük küldésével, részvétnyilatkozatukkal és a temetésen való megjelenésükkel kegyeletüket nyilvánítani és ez által mély fájdalomunkban osztozni kegyesek voltak, ez uton nyilvánítjuk hálás köszönetünket.

Ruepprecht Kristóf János,
Ruepprecht Nándor és családja.

Hirdetések.**Emeleti utcai lakás,**

mely áll **2 szoba, alkov, konyha** és **mellék helyiségekből**, az **Árpád-utca 31. szám alatti házban**

november 1-től kiadó.

— Évi bér 280 korona. —

Bővebbet ugyanott a házmesternél vagy lapunk kiadóhivatalában.

Egy jó házból való fiu *tanoncnak felvétetik*

Kacskovics Géza

✱ fűszer- és csemege kereskedésében ✱
Pécsett, Jókai-tér 5. szám.

Tőzeg klosettek!

Tőzeg-klosettet beszerez mindenki, ki teljesen szagtalan árnyékszékét óhajt. mert a tőzeg szagtalanít!

Tőzeg-klosettet beszerez mindeki, ki a maga és családjának egészségéről gondoskodik, mert a tőzeg fertőtleníti!

Tőzeg-klosettet beszerez mindenki, aki a mindenféle betegségeket teresztő pöczegödröt házából eltávolítani kívánja, mert az ilyenre a tőzeg-klosettek használatánál többé szükség nincsen.

Tőzeg-klosettek kizárólag kaphatók:

Kraus Istvánnál, Pécsett.

T. Kraus István urnak Pécsett.

Ezennel szívesen adom b. tudomására, hogy a nekem szállított **tőzeg szóró klosettekkel teljesen meg vagyok elégedve.** A klosettek kifogástalanul működnek és teljesen szagtalanok.
Pécs, 1900. június hó 10-én.

Tisztelettel **Dr. Mende Lajos.**

T. Kraus István urnak Pécsett.

Szívesen adom tanubizonyosságát annak, hogy az Ön által szállított **tőzeg-árnyékszék**ek minden tekintetben megfelelő, különösen hangsúlyozom, hogy mióta ezek nálam használatban vannak és az emésztőgödröt használaton kívül helyeztem, **az eddig mindig neves falak egészen kiszáradtak.**
Pécs, 1901. május hó.

Tisztelettel **Dr. Czirer Elek, főorvos.**

T. Kraus István urnak Pécsett.

Ezennel igazolom és bizonyítom, hogy a megyei árvaháznál már egy év óta ezen klosettekből **10 db. van használatban** és feltűnő szagtalan voltak, csekély kezelési költségük folytán legmelegebben ajánlatók.

Keller István, várnagy,
mint a megyei árvaház felügyelője

T. Kraus István urnak Pécsett.

Ezennel szívesen kinyilatkoztatom, hogy a nekem szállított **tőzeg klosettek teljesen megelégedésemre** beváltak és a még visszalévőket is mihamarabb átalakítatom.

Tisztelettel **Fedor Pál, ügyvéd Deák-u. 1.**

Sirkövek

igen diszes kivitelben kaphatók

j u t á n y o s
árért.

Piacsek Károly

kőfaragó üzletében
Pécsett, Kossuth Lajos-u. 1.

ÉRTESÍTÉS.

A n. é. közönség b. tudomására adjuk, hogy **Pécsett, Irgalmasok-utcája 14. sz. a.**

antiquár-, könyv- és papir-

kereskedést

nyitottunk.

Ajánljuk állandóan tartott dúsan felszerelt raktárunkat, úgy a **bel- mint a külföldi irodalom** legjobb termékeiből, melyek új és hibátlan állapotban mélyen leszállított áron kaphatók.

Egyes könyvek, valamint egész könyvtárak legmagasabb áron vétetnek.

Szíves pártfogást kér

Krausz és Társa

könyvkereskedés, antiquarium, papirkereskedés és colportage üzlete
Pécs. Irgalmasok-u. 14. szám.

Házeladás.

A Makár-utca 83. sz. alatti

H Á Z,

melyben **négy lakás és nagy kert** van, **két részben szabad kézből eladó.**

Egy-egy rész ára 1800 frt.

!! Éppen most jelen meg !!

A Pécs szab. kir. város és határában levő épületek jegyzéke

(Háztulajdonosok névjegyzékével)

ára 2 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában.

Grün Bernát

UTÓDA

férfiszabó

PÉCS, Zsiga gyógyszertár fölötti emelet,
Alapított 1865-ben.

A vidék egyik legnagyobb és legrégibb elsőrendű

szabó-üzlete

ajánlja dúsan felszerelt raktárát a **legkitűnőbb minőségű szövetekben**, melyekből mindennemű

férfi-ruhák

a cégtulajdonos személyes felügyelete mellett, a mai kor igényeinek megfelelőleg a **legkiválóbb gonddal, olcsó árban** készíttetnek.

Finom utazóbundákban nagy választék.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Grün Bernát utóda.

A Széchenyi-tér közelében

k é t h á z

célszerű **lakásokkal és kerttel**; egy a város közvetlen közelében fekvő

szőlő

kényelmes nyaralóval és több

ház hely

előnyös feltételek mellett **eladó.**

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Kizárólagos

Posztógyári-raktár

Pécs, Apáca-u. 2. Takarékpénztári új palota.

35%-ot takaríthat meg minden férfi, ki ruhaszükségletét kizárólagos **Posztógyári raktárunkból** fedezi. Óriási választékot tartunk **honi, angol, gráci és brünni**

férfi ruha szövetekben

és **szabó kellékekben**, úgy szintén **tömösvölgyi és pinkafői lőtakarókban**, melyeket **rendkívüli olcsó árakban** árusítjuk.

Tisztelettel

Leichner és Fleischer.